

Veľký kajúci kánon svätého Andreja Krétskeho

Vo štvrtok piateho týždňa Veľkého pôstu sa vo štvrtú nočnú hodinu (v stredu večer 22:00) schádzame v chráme a kňaz začína každodennú pôstnu utiereň. Modlíme sa: Kráľu nebeský, Trojsväté, Otče náš, Pane zmiluj sa 12x, Sláva i teraz, Poďte, pokloňme sa, potom žalmy 19 a 20,* obvyklé tropáre, ekténiu. Potom je Šesťžalmie, Veľká ekténia, Aleluja, Trojičné piesne hlasu ako obvykle. Nasleduje Kathizma 8., Sidalny z oktoicha, čítame Život prepodobnej Márie Egypťskej (ak nie tu, tak po 6. piesni kánonu), nasleduje žalm 50, (ekténia Spas Bože svoj ľud: nie je) a začíname Veľký kajúci kánon Andreja Krétskeho (bez biblických hymnov), ťahavo a so skrúšeným srdcom i hlasom. Po každom tropári robíme 3 poklony až po zem. Na začiatku kánona horia na prestole všetky sviečky, kráľovské dvere sú otvorené až do deviatej piesne.

PIESEŇ 1.

Stal sa mi pomocníkom a ochrancom, na moju spásu. On je môj Boh, budem ho oslavovať, on je Boh môjho otca, budem ho vyvyšovať, lebo sa veľmi preslávil.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou. (Pred každou slohou spievame tento, resp. posledný daný refrén.)

Odkiaľ začnem oplakávať skutky svojho biedneho života? Aký počiatok dám terajšiemu náreku, Kriste? Ale ty, ako milosrdný, daruj mi odpustenie hriechov.

Chod', úbohá duša, so svojím telom, vyznaj sa Budovateľovi všetkých, ostaň ďaleko od predošlej nerozumnosti a v pokání prines Bohu slzy.

Napodobnil som priestupok prvostvoreného Adama a spoznal som sa vyzlečený z Boha, večného kráľovstva a šťastia, kvôli mojim hriechom.

Beda mi, úbohá duša! Prečo si sa pripodobnila prvej Eve? Zle si videla a horko si sa zranila, dotkla si sa stromu a trúfalo si ochutnala nerozumný pokrm.

Miesto hmatateľnej Evy pomyslenou Evou sa mi stala vášnivá myšlienka v tele, ktorá sľubuje rozkoš, ale okusuje vždy len horký nápoj.

Adam bol právom vyhnaný z raja, lebo nezachoval tvoj jediný príkaz, Spasiteľu. Čo však čaká mňa, ktorý vždy odmietam tvoje slová života?

Vykonal som Kainovu vraždu, pre svoju svojvôľu som sa stal vrahom svedomia svojej duše. Oživiac telesnosť bojoval som proti nemu svojimi zlými skutkami.

Ábelovej spravodlivosti som sa nepripodobnil, Ježišu, nikdy som ti nepriniesol príjemný dar, ani Boží skutok, ani čistú obeť, ani bezúhonný život.

Ako Kain, tak aj my, úbohá duša, priniesli sme spolu Pôsobiteľovi všetkého nečisté skutky, poškrvnenú obeť a neúčinný život, a tým sme sa odsúdili.

Oživil si hlinu, Staviteľu, dal si mi mäso a kosti, dych a život. Tvorca môj, Záchranca a Sudca môj, kajám sa, prijmi ma.

Odkrývam pred tebou, Spasiteľu, hriechy, ktoré som urobil, i rany mojej duše a môjho tela, ktoré mi v mojom vnútri zločinne naložili vražedné myšlienky.

Hoci som zhrešil, Spasiteľu, viem, že miluješ človeka, vychovávaš ho s láskou a vrúcne sa zmilúvaš. Voláš zablúdeného a keď vidíš jeho slzy, utekáš k nemu ako otec.

Som hodený pred tvoje brány, Spasiteľu, aspoň teraz v starobe ma neodožeň naprázdno do pekla, ale ešte pred koncom mi ako Milovník človeka daruj odpustenie hriechov.

Vpadol som medzi zbojníkov svojimi myšlienkami, celý som teraz od nich dobitý, som plný rán, ale ty sám, Kriste Spasiteľu, zastaň sa ma a uzdrav ma.

Zďaleka ma videl kňaz a obišiel ma, aj levita ma videl nahého v nešťastí a odvrátil zrak. Ale ty, Ježišu, ktorý si zažiaril z Márie, zastaň sa ma a zľutuj sa nado mnou.

Baránok Boží, ktorý snímaš hriechy všetkých, zlož zo mňa ťažké bremeno hriechov, a ako milosrdný daruj mi slzy dojatia.

Je čas pokánia a ja prichádzam k tebe, svojmu Stvoriteľovi: zlož zo mňa ťažké bremeno hriechov, a ako milosrdný daruj mi slzy dojatia.

Nebud' zhnusený zo mňa, Spasiteľu, neodháňaj ma preč od svojej tváre, zlož zo mňa ťažké bremeno hriechov, a ako milosrdný daruj mi odpustenie hriešnych pádov.

Všetky moje hriechy, Spasiteľu, dobrovoľné i nedobrovoľné, zjavné i tajné, vedomé i nevedomé, odpusť a očisť ako Boh, a zachráň ma.

Od mladosti som prestupoval tvoje prikázania, Kriste, plný vášní nedbal som o ne a svoj život som prežil vo vlažnosti. Preto volám k tebe, Spasiteľu: aspoň teraz na konci ma zachráň.

Svoje bohatstvo som premrhal v smilstve, niet u mňa ovocia zbožnosti, a tak hladný volám k tebe: Otče zľutovania, pod' mi naproti a zľutuj sa nado mnou!

Padám pred tebou, Ježišu, zhrešil som proti tebe. Očisť ma, zlož zo mňa ťažké bremeno hriechov a ako milosrdný daruj mi slzy dojatia.

Nevolaj ma na súd a nenos tam moje skutky, nevyšetruj moje slová a nežiadať odčinenie mojich hnutí, ale vo svojom zľutovaní prehliadni moje hriechy a zachráň ma, Všemohúci.

Prepodobná matka Mária, pros Boha za nás.

Daruj mi žiarivú milosť zhora, z Božej prozreteľnosti, aby som unikol zatemneniu vášňami a aby som s oduševnením ospevoval nádherné obrátenie tvojho života, Mária.

Priklonila si sa ku Kristovým božským zákonom, zanechala si neudržateľné hnutia rozkoší a pristúpila si k nemu, zotrývajúc vo všetkom dobrom dosiahla si každú jednu z čností.

Prepodobný otec Andrej, pros Boha za nás.

S vierou a láskou ťa ospevujeme a prosíme ťa, slávny Andrej, svojimi modlitbami nás oslobod' od hanebných žiadostí a urob nás teraz členmi Kristovho kráľovstva.

Sláva: Nadprirodzená Trojica, tebe sa klaniam ako Jedinosti, zlož zo mňa ťažké bremeno hriechov, a ako milosrdná daruj mi slzy dojatia.

I teraz: Bohorodička, nádej a záchyta tých, ktorí ťa ospevujú, zlož zo mňa ťažké bremeno hriechov a ako čistá Vládkyňa ma prijmi, keď sa kajám.

Stal sa mi pomocníkom a ochrancom, na moju spásu. On je môj Boh, budem ho oslavovať, on je Boh môjho otca, budem ho vyvyšovať, lebo sa veľmi preslávil.

PIESEŇ 2.

Počúvaj, nebo, a ja prehovorím, budem ospevovať Krista, ktorý prišiel z Panny v ľudskej prirodzenosti.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou.

Počúvaj, nebo, a ja prehovorím. Zem, všímaj si hlas, ktorý sa kajá pred Bohom a ospevuje ho.

Všimni si ma, Bože, môj Spasiteľu, svojím láskavým okom, a prijmi moje vrúcne vyznanie.

Zhrešil som viac ako všetci ľudia, ja sám som zhrešil proti tebe, ale ako Boh sa zľutuj nad mojím stvorením.

Búrka zloby ma drží v zajatí, milosrdný Pane, ale ty ako k Petrovi, aj ku mne vystri svoju ruku.

Aj ja ti predkladám slzy smilnice, Milosrdný: očisť ma svojím milosrdenstvom, Spasiteľu.

Rozkošmi vášní som zatemnil krásu svojej duše a celú svoju myseľ som úplne premenil na prach.

Roztrhal som svoj prvý odev, ktorý mi utkal Budovateľ na počiatku, a odvtedy ležím nahý.

Obliekol som si roztrhané rúcho, ktorý mi utkal Had svojou radou, a hanbím sa.

Vzhladol som na nádheru záhrady a moja myseľ sa dala oklamať. Odvtedy ležím nahý a hanbím sa.

Všetci velitelia vášní orali na mojom chrbte, predĺžili na mňa svoju nepravosť.

Stratil som svoju prvostvorenú krásu a nádheru. Teraz ležím nahý a hanbím sa.

Kožené rúcha mi ušil hriech, ktorý ma vyzliekol z prvého, Bohom utkaného odevu.

Som pokrytý odevom hanby ako figovými listami na usvedčenie vášní, ktoré ma ovládajú.

Svojím vášnivým a pôžitkársnym životom som sa odel do potupného a hanebne zakrvaveného rúcha.

Poškrnil som rúcho svojho tela, Spasiteľ, zašpinil som sa v obraze i podobe.

Vpadol som do pustošenia vášní a hmotného rozkladu, a odvtedy až doteraz ma nepriateľ potupuje.

V nezdržanlivosti som žil radšej pre veci a majetok, a teraz, Spasiteľ, som naložený ťažkým bremenom.

Skrášlil som si telesný obraz rôznymi ozdobami nečistých myšlienok, a tak sa odsudzujem.

Usilovne som sa staral len o vonkajšie skrášľovanie a prehliadal som vnútornú svätyňu, obraz Boha.

Stvárnil som beztvárnosť svojich vášní a kvôli pôžitkársnym hnutiam som stratil krásu mysle.

Vášňami som pochoval nádheru prvého obrazu, Spasiteľ. Ale ty ju hľadáš a nájdi, ako kedysi drachmu.

Ako smilnica volám k tebe: Zhrešil som, ja sám som proti tebe zhrešil. Prijmi ako myro aj moje slzy, Spasiteľ.

Ako Dávid som sa šmykol na smilstve a poškrnil som sa, ale aj mňa, Spasiteľ, umy v slzách.

Ako mýtnik ti volám, Spasiteľ: Očisť, očisť ma, lebo nik z Adamových potomkov nezhrešil voči tebe tak ako ja.

Nemám slzy ani pokánie, ani dojatie. Ty sám, Spasiteľ, daruj mi ich ako Boh.

Pane, Pane, nezatvor mi dvere v ten deň, ale otvor mi ich, keď sa kajám pred tebou.

Milovník človeka, ty chceš, aby všetci boli spasení, ty ma zavolaj a prijmi ma, kajúceho.

Počuj vzdychy mojej duše a prijmi kvapky z mojich očí, Spasiteľ, a zachráň ma.

Presvätá Bohorodička, zachráň nás!

Prečistá Bohorodička Panna, jediná nadovšetko ospevovaná, usilovne sa modli, aby sme boli spasení.

Hľaďte, hľaďte, ja som Boh, ktorý kedysi na púšti svojmu ľudu dával mannu ako dážď a vode dal vytrysknúť zo skaly, svojou jedinečnou pravicom a silou.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou.

Hľaďte, hľaďte, ja som Boh. Počúvaj, moja duša, Pána, ktorý ťa volá a vzdial sa od predošlého hriechu, maj bázeň pred ním ako pred nepodplatiteľným, ako pred Sudcom a Bohom.

Komu si sa to pripodobnila, prehriešna duša? Iba prvému Kainovi a tamtomu Lamechovi, lebo si kameňovala telo svojimi zločinmi a zabila si myseľ nerozumnými hnutiami.

Prešli sme, duša, všetko, čo bolo pred Zákonom. Nepripodobnila si sa Setovi, nenapodobnila si svojou premenou Enosa, Henocha, či Noeho, ale ukázala si sa úbohou oproti tým spravodlivým v živote.

Ty sama, moja duša, otvorila si priepusty hnevu svojho Boha, zatopila si ako zem celé svoje telo, svoje skutky i život, a ostala si mimo zachraňujúcej archy.

Zabil som muža a to ma zranilo, zabil som mládenca a to ma došlo, volal Lámech s plačom. A ty sa, moja duša, netrasieš, že si pošpinila svoje telo a poškvrnila svoju myseľ?

Ako som len napodobnil Lamecha, dávného vraha! Pôžitkárskymi hnutiami som zabil dušu ako muža, myseľ ako mládenca, a telo ako svojho brata, podľa vraha Kaina.

Zaumienila si si svojimi žiadosťami postaviť vežu a vztýčiť pevnosť, duša, ale Budovateľ zadržal tvoje plány a zvrhol na zem tvoje chytráctva.

Zranil som sa a dotĺkol, hľa, nepriateľské strely, ktoré zranili moju dušu a moje telo. Hľa, moje podliatiny, hnisavé rany a zamračená tvár, tak kričia údery mojich svojvoľných vášní.

Kedysi Pán zoslal dážď ohňa od Pána na hnevbudiacu nepravosť a spálil Sodomčanov. A ty, duša, zapálila si pekelný oheň, v ktorom máš byť spálená.

Spoznajte a hľadajte, ja som Boh, ktorý skúma srdcia a trápi mysle, ktorý odhaľuje skutky a spaľuje hriechy, ktorý vedie súdny spor siroty, poníženého a chudobného.

Prepodobná matka Mária, pros Boha za nás.

Bola si ponorená do priepasti zloby a vystrela si svoje ruky, Mária, k milosrdnému Bohu. A on, ktorý všemožne hľadal tvoje obrátenie, ako k Petrovi ľudomilne vystrel k tebe svoju božskú ruku.

Zavrhla si starú cestu hriechu, a celým srdcom a celou láskou si pribehla ku Kristovi, sýtla si sa v neprístupných pustatinách a čisto si plnila jeho božské prikázania.

Prepodobný otec Andrej, pros Boha za nás.

Vidíme, vidíme, duša, lásku Boha a Vládcu k človeku, preto ešte pred koncom so slzami padnime pred ním a volajme: Na modlitby Andreja, Spasiteľ, zmiluj sa nad nami.

Sláva: Bezpočiatočná, nestvorená Trojica a nedeliteľná Jedinosť, kajám sa, prijmi ma, zhrešil som, zachráň ma. Som tvoje stvorenie, neprehliadni ma, ušetri ma a zachráň pred ohnivým odsúdením.

I teraz: Prečistá Vládkyňa, Bohorodička, nádej tých, ktorí sa k tebe utiekajú, prístav búrkou zmietaných. Svojimi modlitbami urob toho, ktorý je Milosrdný, Stvoriteľ a tvoj Syn, milosrdným aj voči mne.

Hľadajte, hľadajte, ja som Boh, ktorý kedysi na púšti svojmu ľudu dával mannu ako dážď a vode dal vytrysknúť zo skaly, svojou jedinečnou pravcou a silou.

PIESEŇ 3.

Na nehybnom kameni svojich prikázaní, Kriste, upevni moje zmýšľanie.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou.

Kedysi Pán zoslal dážď ohňa od Pána a vtedy spálil zem sodomskú.

Hľadaj bezpečie v horách, duša, ako tamten Lót, a utekaj do Segory.

Utekaj, duša, pred vznietením, utekaj pred Sodomským požiarom, utekaj pred strávením od božského plameňa.

Vyznávam sa ti, Spasiteľ, zhrešil som, zhrešil som pred tebou. Ale prepáč a odpusť mi ako milosrdný.

Ja sám som proti tebe zhrešil, zhrešil som viac ako všetci, Kriste, Spasiteľu, neprehliadni ma.

Ty si Dobrý Pastier, hľadaj ma ako baránka, zablúdil som, neprehliadni ma.

V tebe je rozkoš, Ježiš, ty si môj Stvoriteľ, v tebe, Spasiteľu, budem ospravedlnený.

Presvätá Trojica, Bože náš, zmiluj sa nad nami.

Ó, Trojica, Jedinosť, Bože! Zachráň nás od klamu, pokušení a nástrah.

Presvätá Bohorodička, zachráň nás!

Raduj sa, Lono, ktoré prijalo Boha, raduj sa, Pánov prestol, raduj sa, Matka nášho Života.

Upevni na kameni svojich prikázaní, Pane, moje pohnuté srdce, lebo ty jediný si Svätý a Pán.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou.

Získal som teba, Víťaz nad smrťou, a v tebe prameň života. Ešte pred koncom ti zo svojho srdca volám: Zhrešil som, očisť ma a zachráň ma.

Napodobňoval som, Spasiteľ, smilníkov za Noema, a zdedil som ich odsúdenie utopením v záplave.

Zhrešil som, Pane, zhrešil som pred tebou, očisť ma. Lebo niet takého medzi ľuďmi, čo zhrešili, ktorého by som neprekonal svojimi hriechmi.

Napodobňovala si, duša, Chama, otcovraha, a nezakryla si hanbu svojho blížneho, neodvrátila si sa, aby si hľadela opačným smerom.

Nezdedila si Semovo požehnanie, úbohá duša, a nemáš ani rozsiahle bohatstvo Jafeta v zemi odpustenia.

Vyjdi zo zeme Charan, vyjdi z hriechu, duša, choď do zeme oplývajúcej neporušiteľnosťou večného života, ktorú zdedil Abrahám.

Počula si, duša moja, ako Abrahám kedysi opustil zem svojich otcov a stal sa prisťahovalcom. Napodobni jeho rozhodnutie.

Pri dube Mamreho pohostil patriarcha anjelov, a takto v starobe zdedil ovocie príslubu.

Moja úbohá duša, spoznala si novú obeť Izáka, tajomný celopal Pánovi. Napodobni jeho rozhodnutie.

Počula si, moja duša, že Izmael bol vyhnaný ako dieťa otrokyne. Vytriezvi a hľad', aby sa ti nestalo niečo podobné pre tvoje pôžitkárstvo.

Pripodobnila si sa, duša, dávnej Hagare, egyptanke, svojím rozhodnutím si sa zotročila a porodila si nového Izmaela, pohrdanie.

Spoznala si, moja duša, Jakubov rebrík, viditeľný od zeme po nebo. Prečo si teda rázne nestúpala hore v zbožnosti?

Medzi ľuďmi napodobňuj Božieho kňaza, osamelého kráľa, Kristovu podobu, jeho život v pokoji.

Neobracaj sa späť, duša, nebuď soľným stĺpom. Nech ťa zastraší obraz Sodomy, zachráň sa hore v Segore.

Ako Lót pred požiarom, utekaj pred hriechom, moja duša, utekaj od Sodomy a Gomory. Utekaj od plameňa každej nerozumnej túžby.

Volám ti: Zmiluj sa, Pane, zmiluj sa nado mnou, keď prídeš so svojimi anjelmi odmeňovať všetkých podľa hodnoty ich skutkov.

Vládca, neodvrhni prosby tých, ktorí ťa ospevujú. Ale zľutuj sa nad nimi, Milovník človeka, a daruj odpustenie tým, ktorí ťa s vierou prosia.

Prepodobná matka Mária, pros Boha za nás.

Som zajatý búrkou a vlnobitím hriechov. Ale ty sama, matka, ma teraz zachráň a zaveď do prístavu božského pokánia.

Aj teraz, prepodobná, prines svojimi modlitbami prosby svojich služobníkov k milosrdnej Bohorodičke a otvor mi prístup k Bohu.

Prepodobný otec Andrej, pros Boha za nás.

Svojimi modlitbami zadováž aj mne odpustenie dlhov, Andrej, hlava Kréty, lebo ty si výnimočný zasvätenec do tajov pokánia.

Sláva: Jednoduchá a nestvorená Trojica, bezpočiatočná Prirodzenosť, v trojici hypostáz ospevovaná. Spas nás, ktorí sa s vierou klaniame tvojej moci.

I teraz: Podivuhodný zázrak! Nadčasového Syna z Otca si v čase porodila, nepoznajúc muža, kojila si ho a Pannou si zostala.

Upevni na kameni svojich prikázaní, Pane, moje pohnuté srdce, lebo ty jediný si Svätý a Pán.

Malá ekténia so zvolaním: Lebo ty si náš Boh...

SIDALEN: Hlas 8. podoben: Voskresl jesi od hroba:

Bohu podobné svetlá, Spasiteľovi apoštoli, osviette nás v tme života, nech teraz príkladne kráčame dňom vo svetle sebaovládania a utekáme od nočných vášní, aby sme potom v radosti uvideli slávne Kristove strasti.

Podoben: Povelínnoje tájno:

Sláva: Bohom vybraná apoštolská dvanásťka, prines teraz prosbu Kristovi za to, aby prešli bojiskom pôstu všetci, čo s dojatím konajú modlitby a s oduševnením budujú čnosti. Nech takto, prinášajúc slávu a chválu, dosiahneme videnie slávneho vzkriesenia Krista Boha.

Samopodoben.

I teraz: Bohorodička, spolu s apoštolmi pros Syna a Slovo nepochopiteľného Boha, ktorý sa nevysloviteľným spôsobom nad ľudské chápanie zrodil z teba, aby daroval svetu čistý pokoj, aby nám ešte pred koncom odpustil hriechy a aby vo svojej vrcholnej добрote urobil svojich služobníkov hodnými nebeského kráľovstva.

PIESEŇ 4.

Tripisnec – triodion (bez poklon.)

Pane, počul som tajomstvo tvojej prozreteľnosti, spoznal som tvoje skutky a oslávil som tvoje Božstvo.

Svätí apoštoli, proste Boha za nás.

Zdržanlivo žili osvietení Kristovi apoštoli a teraz nás svojím príhovorom u Boha stišujú pre čas zdržanlivosti.

Dvanásťstrunná lýra, božský chór učeníkov zaspieval spásonosnú pieseň a prehlušil hlasy zla.

Duchovným dažďom ste napojili celú zem pod slnkom a odohnali ste súš mnohobožstva, preblážení.

Presvätá Bohorodička, zachráň nás!

Žil som vo vysokom zmýšľaní a bol som ponížený, zachráň ma, prečistá Panna, veď ty si porodila toho, čo pozdvihol poníženú prirodzenosť.

Svätí apoštoli, proste Boha za nás.

Prečestný zbor apoštolov, modliaci sa k Budovateľovi všetkých, pros, aby sa zmiloval nad nami, čo ťa oslavujeme.

Boli ste ako roľníci, Kristovi apoštoli, celý svet ste obrábali božským slovom: vždy prinášajte Bohu ovocie.

Stali ste sa naozaj milovaným Kristovým vinohradom, apoštoli, lebo z vás vytrysklo svetu duchovné víno.

Sláva: Svätá Trojica, najmocnejšia, najvyššia, jednej podoby; Otec, Slovo a Svätý Duch; Boh, Svetlo a Život, zachovaj svoje stádo.

I teraz: Raduj sa, prestol v podobe ohňa, raduj sa, svietnik nosiaci Sviecu, raduj sa, vrch posvätenia, archa života, svätá sieň svätých.

(Ďalej už s poklonami.)

Prorok Habakuk začul o tvojom príchode a preľakol sa, počul, že sa chceš narodiť z Panny a zjaviť sa ľudom, a volal: Počul som správu o tebe a preľakol som sa. Sláva tvojej moci, Pane.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou.

Nepohrdaj dielom svojich rúk, neopúšťaj svoje stvorenie, spravodlivý Sudca, Milovník človeka, hoci som ja sám ako človek zhrešil viac než ktorýkoľvek človek. Ale ty ako Pán všetkého máš moc odpúšťať hriechy.

Približuje sa koniec, duša, približuje sa a ty o to nedbáš, nepripravuješ sa. Čas sa kráti, vstaň, Sudca je už blízko pri dverách. Čas nášho života sa mína ako sen a kvet, prečo sa zbytočne mätieme?

Vzpriam sa, moja duša, zamysli sa nad skutkami, ktoré si urobila, postav ich pred svoju tvár a vyroň kvapky slz. Statočne rozpovedz Kristovi svoje skutky a myšlienky, a budeš ospravedlnená.

Niet žiadneho hriechu, ani skutku, ani zloby, ktorými by som nezhrešil; rozumom a slovom, či súhlasom; predstavou a myšlienkou, či skutkom tak, ako nikdy nikto iný.

Pre toto som aj bol odsúdený, pre toto som bol pokarhaný, ja úbohý, svojím svedomím, nad ktoré nič vo svete nie je potrebnejšie. Sudca, Záchranca môj, ty vidíš do mňa, ušetri, vyslobod' a zachráň svojho služobníka.

Rebrík, ktorý kedysi videl veľký medzi patriarchami, je obrazom činného výstupu a duchovného rastu. Ak chceš byť živá, moja duša, vo svojom konaní, poznaní a videní, obnov sa.

Na splatenie dlhu patriarcha trpel horúčosť dňa a znášal mráz noci, denne zväčšoval zverené stádo. Pásol ho, namáhal sa a pracoval, aby získal svoje dve ženy.

Dve ženy, to cháp ako konanie a poznanie v duchovnom nazeraní: Liu, mnohodetnú, ako konanie, a Ráchel, namáhajúcu sa, ako poznanie. Bez námahy sa totiž, duša, nezdokonalí ani konanie ani nazeranie.

Bdej, moja duša, a vynikni ako kedysi veľký medzi patriarchami, aby si získala konanie s poznaním, aby si bola umom nazerajúcim na Boha a v nazeraní aby si dosiahla nezachádzajúci oblak. Potom budeš veľkým kupcom.

Veľký medzi patriarchami splodil dvanástich patriarchov, a tým ti, moja duša, tajomne postavil rebrík činného výstupu. On ti múdro ukázal svoje deti ako tvoje duchovné základy a stupne ako vystupovanie po nich.

Napodobnila si, duša, nenávideného Ezaua, predala si podvodníkovi prvenstvo prvej nádhery. Prišla si o otcovské požehnanie a dvakrát si sa pošmykla, úbohá, v konaní aj poznaní. Preto teraz čiň pokánie!

Ezau bol nazvaný Edom pre spojenie bezhraničnej zlosti a žiadostivosti. Stále rozpaľovaný nezdržanlivosťou a poškvŕňovaný rozkošami bol pomenovaný Edom, čo znamená rozpálenie duše milujúcej hriech.

Počula si, moja duša, o Jóbovi, ktorý bol na hnojisku ospravedlnený, ale nenapodobňovala si jeho odvahu, nedržala si sa pevne toho, čo vieš a čo si zakúsila, ale prejavila si sa ako netrpezlivá.

Ten, ktorý bol predtým na tróne, je teraz na hnojisku pokrytý hnisavými ranami. Mnohodetný a slávny je zrazu bezdetný a bezdomovec. Palác bol vystriedaný hnojiskom a perly ranami.

Zaodetý kráľovskou dôstojnosťou, vencom a purpurou, spravodlivý muž s veľkým majetkom, prekypujúci bohatstvom a stádami, náhle schudobnel, prišiel o bohatstvo a kráľovskú slávu, a stal sa chudákom.

Hoci bol spravodlivý a bezúhonný nad všetkých, neunikol pred úkladmi a sieťami ľstivého. Čo urobíš, úbohá duša, milujúca hriech, keď čosi neočakávané postihne teba?

Moje telo sa poškvrnilo a duch sa zašpinil, celý som sa pokryl ranami. Ale ty, Kriste, lekár, cez moje pokánie mi ich uzdrav, umy, očisť, a urob ich, Spasiteľ, čistejšími než sneh.

Za všetkých si položil svoje telo a krv, keď ťa križovali, Slovo. Telo, aby si ma obnovil, krv, aby si ma obmyl. Svojho ducha si odovzdal, Kriste, aby si ma priviedol k svojmu Otcovi.

Vykonal si dielo spásy uprostred zeme, Milosrdný, aby sme boli zachránení, dobrovoľne si sa nechal rozpäť na dreve. Otvoril sa zavretý raj, horné i dolné tvorstvo a všetky zachránené národy sa ti klaňajú.

Krv z tvojho boku nech sa mi stane kúpeľom a zároveň nápojom, z ktorého prýšťa vody odpustenia, aby som bol obojstranne očistený, keď budem pomazaný i keď budem piť. Lebo tvoje životodarné slová, Slovo, sú pomazaním i nápojom.

Som nahý, bez svadobnej siene, bez svadby aj bez večere. Lampa mi zhasla, lebo nemá olej. Kým som spal, sieň sa zamkla a večera sa zjedla. A ja som so zviazanými rukami a nohami vyhodený von.

Cirkev získala ako čašu tvoj životodarný bok, z ktorého nám vytryskol dvojitý tok, odpustenie a poznanie, ako obraz dvoch závetí v jednote, predošlej i novej, Spasiteľ náš.

Čas môjho života je krátky, naplnený bolesťou a zlobou. Ale prijmi ma v pokání a pozvi ma k poznaniu, aby som sa nestal ziskom ani pokrmom pre cudzinca, ty sám, Spasiteľu, zľutuj sa nado mnou.

Teraz som povýšenecký vo svojej reči, krutý v srdci, a je to prázdnota a márnosť. Neodsúď ma spolu s farizejom, ale radšej mi daruj pokoru mýtnika a pripočítaj ma k nemu, jediný milosrdný a spravodlivý Sudca.

Zhrešil som a potupil som nádobu svojho tela, viem to, Milosrdný. Ale prijmi ma v pokání a pozvi ma k poznaniu, aby som sa nestal ziskom ani pokrmom pre cudzinca, ty sám, Spasiteľu, zľutuj sa nado mnou.

Pre vásne som sa sám sebe stal idolom a škodil som tým svojej duši, Milosrdný. Ale prijmi ma v pokání a pozvi ma k poznaniu, aby som sa nestal ziskom ani pokrmom pre cudzinca, ty sám, Spasiteľu, zľutuj sa nado mnou.

Nepočúval som tvoj hlas, neposlúchal som tvoje zákonodarné Písmo. Ale prijmi ma v pokání a pozvi ma k poznaniu, aby som sa nestal ziskom ani pokrmom pre cudzinca, ty sám, Spasiteľu, zľutuj sa nado mnou.

Prepodobná matka Mária, pros Boha za nás.

Žila si netelesný život v tele, Prepodobná, a tak si prijala skutočne veľkú milosť zastávať sa u Boha tých, čo si ťa verne ctia. Preto ťa prosíme: Svojimi modlitbami vysloboď i nás zo všetkých nástrah.

Bola si zvedená do hlbiny veľkých nemiestností, ale neudržali ťa. Najlepšou myšlienkou si sa rozbehla nahor k dokonalej čnosti, ktorú si preslávne ukázala skutkami, čím si, Mária, vzbudila údiv anjelov.

Prepodobný otec Andrej, pros Boha za nás.

Prebľazený Andrej, chvála Otcov, pozdvihnutie Kréty, stojac pred Božskou Trojicou, neprestávaj prosieť svojimi modlitbami, aby sme boli zbavení múk my, ktorí ťa s láskou vzývame ako božského zástancu.

Sláva: Oslavujem ťa ako Boha, ty jediné trojičné Božstvo, nedeliteľné v bytnosti a nezliate v osobách, v jednom kral'ovaní a na spoločnom tróne, a volám ti slávnú pieseň, na výsostiach trikrát spievanú.

I teraz: Rodíš a pritom zotrvávaš v panenstve, v tele i duši ostávaš pannou. Ten, čo sa narodil, obnovuje zákony prirodzenosti, rodí nerodiace lono. Tam, kde Boh chce, podriaďuje sa prirodzený poriadok, lebo on koná všetko, čo chce.

Prorok Habakuk začul o tvojom príchode a preľakol sa, počul, že sa chceš narodiť z Panny a zjaviť sa ľuďom, a volal: Počul som správu o tebe a preľakol som sa. Sláva tvojej moci, Pane.

PIESEŇ 5.

Od noci bdiem a prosím, Milovník človeka, naplň ma svetlom, usmerni aj mňa k svojim povelom a nauč ma, Spasiteľu, konať tvoju vôľu.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zniluj sa nado mnou.

Svoj život som stále žil v noci, noc hriechu sa mi totiž stala tmou a hustou hmlou. Ale ty, Spasiteľu, urob ma synom svetla.

Napodobnil som Rubena, ja úbohý, poškrvil som svoje lôžko tak, ako on otcovo, a dopustil som sa skutku neprávosti a nezákonnosti proti Najvyššiemu Bohu,.

Vyznávam sa ti, Kriste Kráľu: zhrešil som. Zhrešil som, ako kedysi bratia, čo predali Jozefa, plod čistoty a rozvážnosti.

Súrodenci zviazali spravodlivú dušu, predali do otroctva milého, ako predobraz Pána. A ty, duša, celá si sa predala svojím zlom.

Napodobňuj rozum spravodlivého a rozvážneho Jozefa, úbohá a neskúsená duša, nekonaj ustavične neprávosti a nepoškrvuj sa nerozumnými hnutiami.

Hoci Jozef kedysi žil v jame, bolo to predobrazom tvojho pohrebu a vzkriesenia. Kedyže ti ja dám niečo také?

Počula si, duša, o Mojžišovom košíku, ktorý bol nesený vodami a vlnami rieky. Akoby v arche Mojžiš kedysi unikal pred uskutočnením krutých faraónových úkladov.

Ak si počula, úbohá duša, o babiciach, čo kedysi zabíjali každého novonarodeného mužského rodu, teda skutok rozvážnosti, teraz ako veľký Mojžiš nechaj sa koiť mliekom múdrosti.

Zranila si svoje hriešne zmýšľanie, úbohá duša, ale nezabila si ho tak, ako veľký Mojžiš egypt'ana. Povedz, ako sa teraz pokáním usídlíš v púšti žiadostí?

Veľký Mojžiš sa usídlil v púšti. Choď teda, napodobňuj jeho život, duša, aby si bola aj pri videní Božieho zjavenia v kríku.

Predstavuj si, duša, Mojžišovu palicu, ktorá udierala more a zhustila hlbiny, ako predobraz kríža. Ním môžeš aj ty konať veľké veci.

Áron obetoval Bohu čistý a nefalšovaný oheň. Ale Ofnim a Fines, teda ty, duša, prinášali bohucudzí, poškrvnený život.

Svojimi mravmi som sa stal podobný ako krutý faraón, dušou a telom podobný ako Jannes a Jambres, a môj um je zatopený. Vládca, príď mi na pomoc!

Úbohý v ume, zmiešal som sa s kalom, umy ma, Vládca, kúpeľom mojich sléz, prosím ťa, urob odev môjho tela bielym ako sneh.

Keď skúmam svoje skutky, Spasiteľu, vidím, že som každého človeka prekonal svojimi hriechmi, lebo mám poznanie a v ňom som zhrešil, nie v nevedomosti.

Ušetri, Pane, ušetri svoje stvorenie, zhrešil som, prepáč mi, lebo v prirodzenosti čistý si len ty jediný a nik iný okrem teba nie je bez škrvny.

Ty si Boh a kvôli mne si vzal na seba môj obraz, ukázal si divy, uzdravil si malomocných, postavil si ochrnutého a zastavil si krvotok chorej ženy dotykom rúcha.

Napodobňuj, úbohá duša, ženu s krvotokom. Pribehni a dotkni sa lemu Kristovho odevu, aby si bola zbavená rán a počula od neho: “Tvoja viera ťa zachránila!”

Napodobňuj zhrbenú ženu, duša, pod' a padni k Ježišovým nohám, aby ťa narovnal a mohla si chodiť priamo po Pánových cestách.

Hoci si hlbokou studňou, Vládca, nech mi vytryskne voda z tvojho vnútra, aby som ako Samaritánka pil a nebol smädný, lebo z teba pramenia rieky života.

Nech sa mi moje slzy stanú jazerom Siloe, Vládca Pane, aby som si aj ja mohol obmyť zreničky srdca a mohol duchovne vidieť teba, nadvečné Svetlo.

Prepodobná matka Mária, pros Boha za nás.

Plná jedinečnej túžby, želala si si pokloniť sa Drevu života a bolo ti to dané. Urob aj mňa hodným slávy zhora.

Prekročila si vody Jordánu a našla si pokoj bez bolesti, lebo si ušla od telesných rozkoší. Aj nás od nich vyslobod', prepodobná, svojimi modlitbami.

Prepodobný otec Andrej, pros Boha za nás.

Premúdry Andrej, ako výnimočného medzi pastiermi a ako vyvoleného, s veľkou láskou a bážňou ťa prosím, aby som na tvoje modlitby získal spásu a večný život.

Sláva: Oslavujeme ťa, Trojica, ako jedného Boha: svätý, svätý, svätý si, Otec, Syn a Duch, jednoduchá Bytnosť, Jedinosť, ktorej sa večne klaniame.

I teraz: Z teba, Neporušená, Matka bez muža a Panna, obliekol sa do mojej prirodzenosti Boh, Tvorca vekov, a zjednotil so sebou prirodzenosť človeka.

Od noci bdiem a prosím, Milovník človeka, naplň ma svetlom, usmerni aj mňa k svojim poveleniam a nauč ma, Spasiteľu, konať tvoju vôľu.

PIESEŇ 6.

Volal som z celého srdca k milosrdnému Bohu, on ma začul z najhlbšieho pekla a vyviedol môj život z rozkladu.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou.

Slzy mojich očí, Spasiteľ, a vzdychy z hĺbky ti prinášam ako čistú obeť, a moje srdce volá: Bože, zhršil som proti tebe, očisť ma.

Odklonila si sa, duša, od svojho Pána, ako Dátan a Abíram. Ale volaj z najhlbšieho pekla: Ušetri ma!, aby ťa nezakryla priepasť zeme.

Ako vystrájajúca jalovica, duša, pripodobnila si sa Efraimovi. Ako gazela zachráň si život pred pascou, okrídli dušu skutkami a nazeraním.

Mojžišova ruka nech nás ubezpečí, duša, že Boh môže vybieliť a očistiť malomocný život. A nezúfaj nad sebou, hoci aj si malomocná.

Vlny mojich hriechov, Spasiteľu, vracajúce sa ako v Červenom mori, ma zrazu zakryli ako kedysi Egypťanov a ich veliteľov.

Neznalo si volila, duša, ako kedysi Izrael, lebo si nerozumne dala prednosť pôžitkárskeho obžerstvu žiadostí pred božskou mannou.

Dala si prednosť, duša, studniam kanaánskych myslí pred prameňom z kameňa, z ktorého ti rieka múdrosti ako čaša nalieva prúdy bohoslovía.

Ako kedysi neznalí ľudia na púšti, moja duša, dala si prednosť svinskému mäsu v kotloch a egyptskej strave pred stravou nebeskou.

Keď tvoj služobník Mojžiš udrel skalú svojou palicou, predzobrazil tak symbolicky tvoj životodarný bok, z ktorého všetci, Spasiteľu, čerpáme nápoj života.

Ako Jozue Nunov skúmaj, duša, zasľúbenú zem, pozeraj, aká je, a usídl sa v nej vernosťou Zákonu.

Vstaň a ako Jozue napadni Amaleka – telesné vášne, Gabaonitov, čiže ľstivé myšlienky, a navždy zvíťaz nad nimi.

Prekroč tečúcu prirodzenosť času tak, ako kedysi Archa, a prisľúbenie tej zeme nech je v tvojom vlastníctve, duša, tak prikazuje Boh.

Ako si kedysi zachránil Petra, ktorý volal: Zachráň ma!, pod' mi naproti, vystri svoju ruku, vyslobod' ma z obludy, Spasiteľu, a vyved' ma z hlbiny hriechu.

Poznám ťa ako prístav stíšenia, Vládca, Vládca Kriste. Predstihni ma a zachráň ma z nekončiacich hlbín hriechu a beznádeje.

Ja som tá kráľovská drachma, Spasiteľu, ktorú si kedysi stratil. Zapáľ však sviecu, svojho Predchodcu, Slovo, hľadaj a nájdi svoj obraz.

Prepodobná matka Mária, pros Boha za nás.

Aby si uhasila plameň vášní, Mária, rozpaľovaná v duši, vždy si ronila kvapky slz. Daruj aj mne, svojmu služobníkovi, tento dar.

Svojím dôsledným životom na zemi, matka, získala si nebeskú bezvášnivosť. Preto pros, aby tvojimi modlitbami boli zbavení vášní tí, čo ťa ospevujú.

Prepodobný otec Andrej, pros Boha za nás.

Poznám ťa ako pastiera a predstaveného Kréty, príhovorcu za celý svet. Preto utekám k tebe, Andrej, a volám ti: vyťahni ma, otče, z hlbiny hriechu.

Sláva: Som jednoduchá, nedeliteľná Trojica, rôzna v Osobách, a som Jedinosť prirodzenosťou zjednotená; tak hovorí Otec, Syn a Božský Duch.

I teraz: Tvoje lono nám zrodilo Boha, ktorý prijal obraz podľa nás. Jeho ako Stvoriteľa všetkých pros, Bohorodička, aby sme tvojimi modlitbami boli ospravedlnení.

Volal som z celého srdca k milosrdnému Bohu, on ma začul z najhlbšieho pekla a vyviedol môj život z rozkladu.

Kondak Hlas 6.:

Duša moja, duša moja, vstaň! Prečo spíš? Blíži sa koniec a máš byť prečo znepokojená! Vzpriam sa teda, nech ťa ušetrí Kristus Boh, ktorý je všade a všetko naplňa.

Ikos:

Keď diabol videl, že Kristovo uzdravujúce vnútro je otvorené a vyteká z neho zdravie pre Adama, zabolelo ho to a zranilo. Bedákal, nariekal, a svojim druhom volal: Čo urobím Márinmu synovi? Zabíja ma Betlehemčan, ktorý je všade a všetko naplňa.

SYNAXÁR (Život Márie Egypťskej, pokiaľ sa nečítal na začiatku.)

BLAŽENSTVÁ Hlas 6, s poklonami:

Pane, spomeň si na nás, keď prídeš do svojho kráľovstva.

Zbojníka, ktorý ti, Kriste, volal na kríži: “Spomeň si na mňa,” urobil si obyvateľom raja. Daruj aj mne, nehodnému, jeho pokánie.

Blažení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo.

Počula si o Manuovi, moja duša, ako mal kedysi zjavenie Boha a z neplodnej ženy prijal plod prisľúbenia. Napodobňuj jeho spravodlivosť.

Blažení plačúci, lebo oni sa potešia.

Napodobnila si Samsonovu lenivosť, duša, cudzincom – rozkoším si odovzdala svoj rozvážny a blažený život, a nechala si si tak ostriať hlavu svojich skutkov.

Blažení krotkí, lebo oni zdedia zem.

Ten, ktorý kedysi porazil cudzincov osľou čelust'ou, ocitol sa teraz v zajatí vášnivého pôžitkárstva. Ale uteč, moja duša, pred napodobňovaním tohto konania a slabosti.

Blažení hladujúci a smädiaci po spravodlivosti, lebo oni sa nasýtia.

Vojvodcovia Barak a Jefte boli ctení ako sudcovia Izraela a spolu s nimi tiež statočná Debora. Ich odvahou sa vzchop duša, a upevni sa.

Blažení milosrdní, lebo oni nájdú zmilovanie.

Spoznala si, duša, odvalu Jahely, ktorá kedysi prebodla Sisara a uskutočnila tak záchranu ostrým drevom, počuješ to, drevom, ktoré je pre teba obrazom kríža.

Blažení čistí v srdci, lebo oni uvidia Boha.

Obetuj pochvalnú žertvu, duša, prines skutky ako dcéru, čistejšiu než tá Jefteho, a zabi ako obeť svojmu Pánovi telesné vášne.

Blažení tvorcovia pokoja, lebo budú nazvaní Božími synmi.

Mysli na Gedeonovo rúno, moja duša, prijmi rosu z neba, zohni sa ako pes a pi vodu vytekajúcu zo Zákona tak, že sa necháš stvárňovať jeho písmenami.

Blažení vyhnaní pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské kráľovstvo.

Ušlo sa ti, moja duša, odsúdenie kňaza Héliho, keď si pre nedostatok rozumu získala vášne, podobne ako on deti, aby konali nepravosti.

Blažení ste, keď vás budú potupovať, prenasledovať a všetko zlé na vás nepravdivo hovoriť kvôli mne.

V knihe Sudcov, moja duša, chladnokrvne rozdelil Levita svoju ženu Dvanástim pokoleniam, aby tak odhalil škvrnu nepravosti Benjamína.

Radujte sa a vesel'te sa, lebo hojná je vaša odmena v nebi.

Múdrosť milujúca Anna sa modlila, pohybovala perami na chválu, ale jej hlas nebolo počuť. A hoci je neplodná, rodí syna hodného tej modlitby.

Pane, spomeň si na nás, keď prídeš do svojho kráľovstva.

Medzi sudcov sa zaradilo Annino dieťa, veľký Samuel z Ramatajimu, vychovávaný v Pánovom dome. Jeho napodobňuj, moja duša, a skôr než skutky iných súd' svoje skutky.

Vládca, spomeň si na nás, keď prídeš do svojho kráľovstva.

Dávid, vybraný na kraľovanie, bol pomazaný na kráľa rohom božského myra. Ty však, moja duša, ak túžiš po kráľovstve zhora, pomaž sa slzami ako myrom.

Svätý, spomeň si na nás, keď prídeš do svojho kráľovstva.

Zmiluj sa nad svojím stvorením, Láskavý, zľutuj sa nad dielom svojich rúk. Ušetri všetkých, čo zhrešili, a aj mňa, ktorý som viac než všetci nedbal o tvoje povely.

Sláva: Bezpočiatočnému, Rodeniu a Pochádzaniu: klaniam sa rodiacemu Otcovi, oslavujem rodeného Syna, ospevujem svätého Ducha, vyžarujúceho rovnako ako Otec a Syn.

I teraz: Tvojmu nadprirodzenému pôrodu sa klaniame, Bohorodička, a nerozdeľujeme slávu tvojho dieťaťa medzi prirodzenosti: on je totiž jeden v osobe, ale vyznávame dve jeho prirodzenosti.

PIESEŇ 7.

Zhrešili sme, konali sme nepravosti a krivdy pred tebou, nezachovali sme, ani sme nekonali to, čo si nám prikázal. Ale neodvrhni nás navždy, Bože otcov.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou.

Zhrešil som, konal som nepravosti, odvrhol som tvoje prikázanie, lebo som sa narodil v hriechu, a pridal som údery svojim ranám. Ale ty sám sa zmiluj nado mnou ako milosrdný, Bože otcov.

Vyznal som ti ako svojmu sudcovi tajomstvá svojho srdca. Pozri na moje poníženie, pozri aj na moje trápenie, zhliadni teraz na môj spor a ty sám sa zmiluj nado mnou ako milosrdný, Bože otcov.

Keď Saul kedysi stratil oslíčatá svojho otca, nečakane dostal kráľovstvo do rúk. Ty však, duša, dávaj pozor a nezabudni na seba, nedaj prednosť svojim dobytčím žiadostiam pred Kristovým kráľovstvom.

Praotec Dávid síce kedysi dvojnásobne zhrešil, bol zasiahnutý šípom smilstva a zajatý kopijou trápenia nad vraždou, ale ty, moja duša, si ešte ťažšie chorá svojvoľnými hnutiami.

Dávid kedysi spojil nepravosť s nepravosťou, k smilstvu pridal vraždu, ale hneď preukázal dvojnásobné pokánie. Ty sama však, duša, vykonala si horšie veci a nekajala si sa Bohu.

Dávid kedysi napísal pieseň ako ikonu, ktorou usvedčuje skutky, čo spáchal, a volal: Zmiluj sa nado mnou, veď proti tebe samému som zhrešil, Bože všetkých, ty sám ma očisť.

Keď bola Archa nesená na voze a dobytča začalo odbočovať, Uzah sa jej len dotkol a hneď zakúsil Boží hnev. Utekaj od jeho trúfalosti, duša, dôstojne si cti to, čo je Božie.

Počula si už o Absolónovi, ako sa vzbúril proti prirodzenosti? Spoznala si jeho nečisté skutky, ktorými poškrvnil lôžko svojho otca Dávida. A ty si napodobňovala jeho vášnivé a rozkošnicke hnutia.

Pokorila si svojmu telu svoju neotrockú dôstojnosť. Získala si nepriateľa, iného Achitofela, a spustila si sa podľa jeho rád. Ale sám Kristus ich rozptýlil, aby si sa predsa len nejako zachránila.

Zázračný Šalamún, naplnený darom múdrosti, vykonal kedysi to, čo je zlé pred Bohom, a odstúpil od neho. Jemu si sa pripodobnila, duša, svojím prekliatym životom.

Vlečený rozkošami svojich vášní sa poškrvňoval, ctiteľ múdrosti je ctiteľ smilných žien, vzdialený od Boha. Beda mi, ty si ho v mysli napodobňovala, duša, poškrvnenými túžbami po rozkoši.

Napodobňovala si, duša, Roboama, ktorý nepočúvol radu otcov, a zároveň najhoršieho služobníka Jeroboama, starého odpadlíka. Nenapodobňuj ich a volaj k Bohu: Zhrešil som, zľutuj sa nado mnou!

Nasledovala si Achabove škvrny, moja duša, beda mi, stala si sa príbytkom telesných škvŕn a hanebnou nádobou vášní. Ale zo svojej hĺbky vzdychni a povedz Bohu svoje hriechy.

Potom, čo Eliáš pobil hanebných prorokov, dvakrát spálil Jezábeline päťdesiatice na svedectvo proti Achabovi. Utekaj, duša, od napodobňovania tých dvoch, a posilni sa.

Nebo sa ti zatvorilo, duša, a postihol ťa hlad Boží, lebo ako kedysi Achab nepokorila si sa slovám Tesbana Eliáša. Ale ty sa snaž podobať Sareptanke a nakŕm prorokovu dušu.

Svojou voľbou, duša, si zhromaždila Manesove hriechy, keď si ako ohavnosti postavila svoje vášne a rozmnožila si nevôľu. Ale vrúcne napodobni jeho pokánie a získaj dojatie.

Padám pred tebou a ako slzy ti prinášam svoje slová: Zhrešil som ako ani smilnica nehrešila, konal som nepravosti ako nikto iný na zemi. Ale zľutuj sa, Vládca, nad mojím stvorením a zavolaj ma.

Tvoj obraz som pochoval, porušil som tvoj príkaz, zamračila sa všetka moja krása a vášňami bola uhasená moja svieca, Spasiteľu, ale zľutuj sa nado mnou a daruj mi radosť, ako to spieva Dávid.

Obráť sa, kajaj sa, odkry skryté, hovor vševidiacemu Bohu: Poznáš moje tajomstvá, jediný Spasiteľu, ale ty sám sa zmiluj nado mnou vo svojom milosrdenstve, ako to spieva Dávid.

Moje dni vyprchali ako sen vstávajúceho. Preto ako Ezechiáš slzím na svojej posteli, aby sa mi pridalo k rokom života. Lenže aký Izaiáš sa postaví pred teba, duša, ak nie sám Boh všetkých?

Prepodobná matka Mária, pros Boha za nás.

Volala si k prečistej Božej matke a ako prvé si odhodila zúrivosť naliehavo dorážajúcich vášní, zahanbiac hroziaceho nepriateľa. Daruj teraz pomoc v trápení aj mne, svojmu služobníkovi.

Krista, ktorého si si zamilovala, po ktorom si zatúžila a kvôli ktorému si si pôstom vysušila telo, pros teraz, prepodobná, za jeho služobníkov, aby bol voči všetkým nám milosrdný a daroval pokojné rozpoloženie všetkým, čo si ho ctia.

Prepodobný otec Andrej, pros Boha za nás.

Upevni ma na skale viery svojimi modlitbami, otče, ohrad' ma Božou bázňou. A prosím ťa, Andrej, daruj mi pokánie a vyslobod' ma zo siete nepriateľov, ktorí ma hľadajú.

Sláva: Trojica jednoduchá, nedeliteľná a jednobytná, jediná prirodzenosť, Svetlá a Svetlo, tri Svätosti a jediná Svätosť; takto ospevujeme Boha, Trojicu. Ospevuj a oslavuj, duša, Život a Životy, Boha všetkých.

I teraz: Ospevujeme ťa, zvelebujeme ťa a klaníme sa ti, Bohorodička, lebo si porodila Jediného Krista, Boha nedeliteľnej Trojice, a ty sama si nám, čo sme na zemi, otvorila nebesá.

Zhrešili sme, konali sme neprávosti a krivdy pred tebou, nezachovali sme, ani sme nekonali to, čo si nám prikázal. Ale neodvrhni nás navždy, Bože otcov.

PIESEŇ 8.

Tripisnec – triodion (bez poklonov)

Bezpočiatočného Kráľa Slávy, pred ktorým sa chvejú nebeské mocnosti, ospevujte, kňazi, a vyvyšujte naveky, ľudia.

Svätí apoštoli, proste Boha za nás.

Ako uhlíky nehmotného ohňa, apoštoli, spáľte moje hmotné vášne a zapáľte teraz vo mne túžbu po Božej láske.

Uctíme si ľúbozvučné poľnice Slova, vďaka ktorým padli neopevnené hradby Nepriateľa a upevnili sa bašty poznania Boha.

Pánovi apoštoli, posvätené chrámy, vy ste rozbili chrámy a posvätné stĺpy Nepriateľa, rozbite idoly mojej vášnivej duše.

Presvätá Bohorodička, zachráň nás.

Pojala si Nepojateľného prirodzenosťou, nosila si Nosiaceho všetko a kojila si, Prečistá, sýtiaceho tvorstvo, Krista, Darcu života.

Svätí apoštoli, proste Boha za nás.

Kristovi apoštoli, pod obratným vedením Ducha ste postavili celú Cirkev. Dobrorečte v nej Kristovi naveky.

Apoštoli zatrúbili poľnicou učenia a zvrhli všetku leš' modlárstva, vyvyšujúc Krista po všetky veky.

Apoštoli, správne presídlení, dozorcovia sveta a nebeskí obyvatelia, vyslobod'te z bied tých, ktorí vás vždy vychvaľujú.

Sláva: Trojslnečný, presvetlý Boží Počiatok, prirodzenosť jednej slávy a na jednom tróne: Všepôsobiaci Otče, Synu a božský Duchu, ospevujem ťa naveky.

I teraz: Bez prestania ospevujme, ľudia, Božiu Matku ako čestný a najvyšší trón, jedinú, ktorá je po pôrode matkou aj pannou.

(Ďalej už s poklonami)

Nebeské vojská ho oslavujú, chvejú sa pred ním cherubíni a serafíni. Aj ty, všetko, čo dýchaš, všetko tvorstvo, ospevuj ho, dobroreč mu a vyvyšuj ho po všetky veky.

Zhrešil som, Spasiteľu, zmiluj sa nado mnou. Pozdvihni môj um k obráteniu. Prijmi ma, keď sa kajám, zľutuj sa, keď volám: Zhrešil som proti tebe, zachráň ma, konal som nepravosť, zmiluj sa nado mnou.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou.

Vozataj Eliáš kedysi vozom čnosť vystúpil akoby na nebesá, povzniesol sa vysoko nad pozemské. Mysli preto, duša, na jeho výstup.

Eliášovým plášťom Elizeus kedysi postavil vody Jordánu ako steny proti sebe. Ty si nemala účasť na tejto milosti, moja duša, pre svoju nezdržanlivosť.

Keď Elizeus kedysi prijal Eliášov plášť, prijal tým dvojnásobnú milosť od Boha. Ty si nemala účasť na tejto milosti, moja duša, pre svoju nezdržanlivosť.

Sunamitka kedysi pohostinne prijala spravodlivého. Ty však, duša, nevodiedla si do svojho domu cudzinca ani pútnika. Preto budeš s plačom vyhodená von zo svadobnej siene.

Vždy si napodobňovala poškrvnené poznanie Giéziho, úbohá duša. Aspoň teraz v starobe odlož jeho chamtivosť, odstúp od svojej zloby a utekaj pred gehenským ohňom.

Napodobňovala si Oziáša, duša, a získala si v sebe dvojmo jeho malomocenstvo. Rozmýšľáš totiž nad nerozumnosťami a konáš nepravosti. Zanechaj to, čo máš, a pribehni v pokáaní.

Počula si, duša, o Ninivčanoch, ktorí sa kajali pred Bohom v popole a vrecovine, a nenapodobňovala si ich. Naopak, ukázala si sa horšou než všetci, ktorí zhrešili pred Zákonom i po Zákone.

Počula si, duša, ako Jeremiáš v blatistej jame volal s nárekom na Sionské mesto a hľadal slzy. Napodobňuj jeho plačlivý život a budeš zachránená.

Predvídajúc obrátenie Ninivčanov, utekal kedysi Jonáš do Taršiša. Ako prorok totiž spoznal Božie milosrdenstvo, a tak sa usiloval, aby proroctvo nezlyhalo.

Počula si, duša, o Danielovi v jame, ako zatvoril tlamy zverov. Dozvedela si sa, ako mládenci okolo Azariáša s vierou uhasili horiaci plameň pece.

Všetko zo Starej závete som pripodobnil tebe, duša: napodobňuj bohumilé skutky spravodlivých a naopak, utekaj od zlých hriechov.

Spravodlivo súdiaci Spasiteľu, zmiluj sa nado mnou a zachráň ma pred ohňom a hrozbami, ktoré by som mal na súde právom podstúpiť. Prepáč mi ešte pred koncom, skrze čnosti a pokáanie.

Ako zbojník ti volám: Spomeň si na mňa. Horko plačem ako Peter: Prepáč mi, Spasiteľu. Volám ako mýtnik, roním slzy ako smilnica. Prijmi môj nárek, ako si kedysi prijal nárek Kanaánčanky.

Uzdrav hnisanie mojej úbohej duše, Spasiteľu. Jediný lekár, prilož mi náplasť, víno a olej, teda skutky pokáania, dojatie a slzy.

Aj ja, napodobňujúc Kanaánčanku, volám: Zmiluj sa nado mnou, Synu Dávidov. Ako žena s krvotokom sa dotýkam lemu rúcha, plačem ako Mária a Marta nad Lazárom.

Ako myro ti vylievam na hlavu sklenicu sĺz, Spasiteľu, a volám k tebe ako smilnica hľadajúca milosrdenstvo. Prinášam ti prosbu a prosím, aby som prijal odpustenie.

Hoci nikto nezhréšil proti tebe tak, ako ja, ty prijmi aj mňa, milosrdný Spasiteľu, keď sa v bázni kajám a s láskou volám: Pred tebou jediným som zhrešil. Zmiluj sa nado mnou, Milosrdný.

Ušetri svoje stvorenie, Spasiteľu, a ako Pastier hľadaj to, čo sa stratilo. Predíd' zblúdeného a vytrhni ho vlkovi, urob ma ovečkou v stáde svojich oviec.

Keď zasadneš, Sudca, ako milosrdný, a ukážeš svoju strašnú slávu, Spasiteľ, keď sa rozpáli pec a všetci sa budú báť tvojho neznesiteľného súdu, aká bázeň vtedy padne na nás!

Prepodobná matka Mária, pros Boha za nás.

Matka nezapadajúceho Svetla ťa osvietila a rozviazala ťa zo zatemnenia vášní. Preto Mária, keď si vošla do duchovnej milosti, osviet' tých, ktorí ťa verne ospevujú.

Keď v tebe Boží Zosima uvidel nový zázrak, skutočne užasol. Videl totiž, matka, anjela v tele, celý sa naplnil úžasom a ospevoval Krista naveky.

Prepodobný otec Andrej, pros Boha za nás.

Ty máš odvalu pred Bohom, Andrej Krétsky, čestná chvála, prosím, modli sa, aby som teraz skrze tvoje modlitby našiel rozviazanie z pút neprávosti, lebo ty si učiteľ pokánia a sláva spravodlivých.

Zvelebujeme Otca i Syna i Svätého Ducha, Pána.

Bezpočiatocný Otče, spolubezpočiatocný Synu, dobrotivý Utešiteľu, spravodlivý Duchu. Rodič Božieho Slova, Slovo bezpočiatocného Otca, živý a budujúci Duchu; Svätá Trojica a Jedinosť, zmiluj sa nado mnou.

I teraz: Ako z purpurovej látky sa v tvojom lone, Prečistá, utkal duchovný plášť Emanuela, jeho telo. Preto ťa vebíme naozaj ako Bohorodičku.

Chválime, dobrorečíme a klaniame sa Pánovi, ospevujeme a vyvyšujeme ho po všetky veky.

Nebeské vojská ho oslavujú, chvejú sa pred ním cherubíni a serafíni. Aj ty, všetko, čo dýchaš, všetko tvorstvo, ospevuj ho, dobroreč mu a vyvyšuj ho po všetky veky.

Magnifikat – Velebí moja duša:

PIESEŇ 9.

Tripisnec – triodion (bez poklonov)

Tebou zachránení, čistá Panna, vyznávame ťa ako ozajstnú Bohorodičku a vebíme ťa spolu s beztelesnými zástupmi.

Svätí apoštoli, proste Boha za nás.

Ukázali ste sa ako pramene spasiteľnej vody, apoštoli, zvlažte moju dušu, roztavenú hriešnym smädnom.

Plávam vo víre záhuby, už som potopený; svojou pravicom ma zachráň, Pane, ako Petra.

Ste ako soľ chutného učenia, vysušte hnilobu môjho rozumu a odožeňte tmu nevedomosti.

Presvätá Bohorodička, zachráň nás.

Ty si porodila Radosť, Vládkyňa, daruj mi plač, ktorým budem môcť v budúcom dni nájsť božskú útechu.

Iný irmos: My, všetky pokolenia, oslavujeme ťa ako prostredníčku medzi nebom a zemou, lebo telom sa v tebe, Panna, usídlila plnosť Božstva.)

Svätí apoštoli, proste Boha za nás.

Vebíme ťa piesňami, slávne zhromaždenie apoštolov, lebo ste sa zjavili svetu ako jasné svetlá, odháňajúce prelud.

Svojou sieťou dobrej zvesti ste ulovili duchovné ryby, prinášajte ich vždy, blažení apoštoli, ako pokrm Kristovi.

Prosíme vás, apoštoli, pamätajte na nás vo vašich prosbách k Bohu, aby boli vyslobodení z každého pokušenia tí, čo vás s láskou ospevujú.

Sláva: Ospevujem ťa, trojhypostázna Jedinosť, Otče a Synu s Duchom, jediný, jednobytý Boh, bezpočiatocná Trojica s jedinou silou.

I teraz: My, všetky pokolenia, ako Rodičku a Pannu ťa nazývame blaženou, lebo si nás vyslobodila z kľatby a porodila si nám Radosť – Pána.

(Ďalej už s poklonami.)

Neopísateľný pôrod z panenského počatia, neporušený plod matky bez muža! Božie narodenie totiž obnovuje prirodzenosť, preto ťa vo všetkých pokoleniach pravoverne vebíme ako Matku, Božiu nevestu.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou.

Moja myseľ je dobitá, telo mi ochorelo, neduhmi trpí môj duch, slovo stratilo silu, môj život je umŕtvený, koniec je pred dverami. Čo urobíš, moja úbohá duša, keď príde Sudca, aby ťa skúmal?

Priblížil som ti, duša, Mojžišov Pôvod sveta a celý jeho písaný Zákon, rozprávali ti o spravodlivých a nespravodlivých. Ty si napodobňovala tých druhých a nie prvých, duša, a zhrešila si voči Bohu.

Zákon stratil silu, slávi sa Dobrá zvesť. Celé Písmo bolo v tebe nepovšimnuté, Proroci a všetky slová spravodlivosti stratili silu. Tvoje rany, duša, sa rozmnožili, keď nebolo lekára, ktorý by ťa liečil.

Ponúkam ti teda príklady z Nového Písma, ktoré ťa vedú, duša, k dojatiu. Napodobňuj spravodlivých, odvráť sa od hriešnych a získaj Kristovu priazeň modlitbami, pôstom, čistotou a stálosťou.

Kristus sa stal človekom a zločincov so smilnicami povolal k pokániu. Kajaj sa, duša, už sa otvorili dvere do kráľovstva a pred tebou sa ho zmocňujú kajúci farizeji, mýtnici a neviestky.

Kristus sa stal človekom, stal sa spoluúčastníkom na mojom človečenstve a dobrovoľne naplnil všetko, čo patrí k ľudskej prirodzenosti, okrem hriechu. Tým ti, duša, vopred ukázal obraz a podobu svojho zostúpenia k tebe.

Kristus zachránil mágov, zvolal pastierov, množstvo chlapcov sa stalo mučeníkmi, oslávil starcov a staré vdovy. Ty si nenapodobňovala, duša, ich skutky ani ich život. Ale beda ti, keď budeš súdená.

Pán sa postil štyridsať dní na púšti a nakoniec vyhladol, čím ukázal svoju ľudskú stránku. Nezlenivej, duša, keď ťa bude pokúšať nepriateľ, nech sa odrazí od tvojich nôh, teda modlitby a pôstu.

Kristus bol pokúšaný, diabol pokúšal; ukazoval mu kamene, aby sa stali chlebmi, vyviedol ho na vrch, aby videl v jednom okamihu všetky kráľovstvá sveta. Boj sa, duša, jeho vábenia, vytriezvi a v každej hodine sa modli k Bohu.

Hrdlička milujúca púšť, Kristova svieca ohlasujúca pokánie, hlas volajúceho zvolal: Herodes prestúpil zákon s Herodiadou. Hľad', moja duša, aby si neuviazla v sieti neprávosti, ale pobožkaj pokánie.

Predchodca Milosti sa usídlil v púšti, celá Judea a Samária, keď o tom počuli, utekali za ním, vyznávali svoje hriechy a túžobne sa dávali krstiť. A ty si ich nenapodobnila, duša.

Úctyhodné manželstvo a nepoškvrnené lôžko! Kristus kedysi obe požehnal, keď v tele jedol a v Káne na svadbe vodu urobil vínom. Tak ukázal prvý zázrak, aby si sa ty, duša, zmenila.

Kristus postavil na nohy ochrnutého a ten si vzal svoje lôžko, zdvihol mŕtveho mládenca, syna vdovy, aj dieťa stotníka, a zjavil sa Samaritánke, čím ti, duša, vopred namaloval bohoslužbu v Duchu.

Pán uzdravil ženu s krvotokom cez dotyk lemu rúcha, očistil malomocných, osvietil a vzpriamil slepých a chromých, slovom uzdravil hluchých, nemých a zhrbených, aby si sa ty, úbohá duša, zachránila.

Kristus uzdravoval neduhy a chudobným hlásal slovo dobrej zvesti, liečil postihnutých, jedol s mýtnikmi, družne sa rozprával s hriešnikmi, dotykom ruky vrátil zosnulú dušu Jairovej dcéry.

Mýtnik sa zachránil, smilnica sa očistila, ale farizej sa chválil a bol odsúdený. Prvý ti totiž volal: očisť ma, tá druhá: zmiluj sa nado mnou, posledný však sa nadúval a volal: "ďakujem ti" a iné bláznivé slová.

Zachej bol mýtnik, ale sa zachránil, farizej Šimon sa pohoršoval, ale smilnica prijala odpúšťajúce rozviazanie pút od toho, ktorý má moc odpúšťať hriechy. Ponáhľaj sa, duša, ju napodobniť.

Moja úboha duša, nenapodobnila si smilnicu, ktorá vzala alabastrovú nádobu s myrom a so slzami mazala Spasiteľove nohy, vlasmi utrela toho, čo trhal rukopis jej dávnych hriechov.

Dozvedela si sa, moja duša, že boli prekliate mestá, ktorým Kristus priniesol dobrú zvesť. Zľakni sa tohoto znamenia, aby si nedopadla ako tí, ktorých Vládca prirovnal Sodomčanom a odsúdil ich až do pekla.

Aby si nedopadla ešte horšie pre zúfalstvo, moja duša! Počula si o viere Kananejky, ktorej dcéra bola uzdravená Božím slovom. Volaj Kristovi z hĺbky srdca ako ona: Synu Dávidov, zachráň aj mňa.

Buď ku mne milosrdný, zachráň ma a zmiluj sa, Synu Dávidov, ktorý si slovom uzdravil posadnutých, povedz mi láskavé slovo, aké si povedal zločincovi: Amen, hovorím ti, budeš so mnou v raji, keď prídem do svojej slávy.

Zločinec ťa ohováral, zločinec ti dobrorečil, a obaja spolu viseli na kríži. Dobrotivý, aj mne otvor dvere svojho slávneho kráľovstva, ako si ich otvoril svojmu vernému zločincovi, čo ťa spoznal ako Boha.

Tvorstvo ťa videlo ukrižovaného a spolu sa chvelo, hory a kamene sa rozpadali, zem sa triasla a peklo bolo obnažené. Svetlo cez deň potemnelo, keď ťa, Ježiš, videlo pribitého na kríž.

Nepýtaj odo mňa hodnotné plody pokánia, lebo moja sila vo mne sa vyčerpala. Daruj mi však stále skrúsené srdce a duchovnú chudobu, aby som ti práve tieto priniesol ako príjemnú obeť, jediný Spasiteľu.

Sudca môj, ty do mňa vidíš; keď opäť prídeš s anjelmi súdiť celý svet, zhliadni na mňa svojím láskavým okom, ušetri ma a zľutuj sa, Ježišu, nado mnou, ktorý som zhrešil viac než celé ľudské pokolenie.

Prepodobná matka Mária, pros Boha za nás.

Anjelské zástupy i ľudské zhromaždenia si udivila svojím zvláštnym životom, žila si nehmotne a prekonala si prirodzenosť, a takto, akoby nehmotnými nohami, Mária, si vstúpila do Jordánu a prešla si ho.

Urob Stvoriteľa láskavým k tým, čo ťa chvália, prepodobná matka, aby sa vyslobodili z nepríjemností a trápení útočiacich zo všetkých strán, aby sme, vyslobodení z nástrah, bez prestania vebili Pána, ktorý ťa oslávil.

Prepodobný otec Andrej, pros Boha za nás.

Ctihodný Andrej, trojblažený otče, pastier Kréty, neprestávaj sa modliť za tých, čo ťa ospevujú, aby sme boli všetci, čo si verne ctíme tvoju pamiatku, vyslobodení z hnevu a trápenia, z rozkladu a nespočetných hriechov.

Sláva: Jednobytná Trojica, trojhypostázna Jedinosť, ospevujeme ťa a oslavujeme Otca, vebíme Syna a klaniame sa Duchu, jedinej prirodzenosti, pravému Bohu, Životu a nekonečnému živému kráľovstvu.

I teraz: Prečistá Bohorodička, zachovaj svoje mesto, lebo keď v tebe verne kraľuje, v tebe sa aj upevňuje, keď víťazí s tebou, víťazí nad každým pokušením, berie do zajatia vojsko a ukončuje poddanstvo.

Neopísateľný pôrod z panenského počatia, neporušený plod matky bez muža! Božie narodenie totiž obnovuje prirodzenosť, preto ťa vo všetkých pokoleniach *pravoverne* vebíme ako Matku, Božiu nevestu.

Dôstojné je, Svitlen z hlasu, žalmy 148 až 150, malé slavoslovie, 3 poklony, ekténia Vykonajme svoje ranné modlitby:

SLOHY na stichovných

(hlas 8, samohlásen)

Padla si na cestu zločincov, moja duša, kruto ťa zranili tvoje hriechy, keď si sa vydala nerozumným nepriateľom. Ale ešte máš čas, s pohnutím volaj: Nádej beznádejných, život zúfajúcich, Spasiteľu, postav ma a zachráň ma.

Zrána sme boli naplnení tvojou milosťou, Pane, a zaradovali sme sa, rozveselili sme sa vo všetkých našich dňoch. Rozveselili sme sa na vyváženie dní, v ktorých si nás ponížil a roky, v ktorých sme videli zlo. Zhliadni na svojich služobníkov a svoje diela, a usmerni ich synov.

(ten istý)

Nech je svetlo Pána, nášho Boha, na nás, usmerni v nás diela našich rúk, dielo našich rúk usmerni.

Obliekli ste sa správne do pancieru viery, ozbrojili ste sa znakom kríža, ukázali ste sa ako vojaci mocní dobrom, statočne ste sa postavili proti mučiteľom a odstránili ste diablovu lož. Stali ste sa víťazmi a zaslúžili ste si vence. Modlite sa ku Kristovi za nás, aby boli spasené naše duše.

Sláva, i teraz: Prijmi volanie svojich služobníkov, prečistá Bohorodička, Panna, a bez prestania sa modli, aby nám Pán daroval odpustenie hriechov a pokoj.

Dobré je vyznávať sa Pánovi... **2-krát. Trojsväté až Otče náš.**

TROPÁR:

Keď stojíme v chráme tvojej slávy, zdá sa nám, že stojíme v nebi. Bohorodička, nebeská brána, otvor nám bránu svojej milosti.

Pane, zmiluj sa. **40-krát**, Vládca, požehnaj. **Kňaz:** Požehnaný: a Nebeský kráľu.; Pane a Vládca môjho života: **Prepustenie alebo pokračujeme hodinkami.**

© Dávid Pancza

URL <http://www.grkat.nfo.sk/Texty/velkykanon.pdf>

Posledná revízia textu: február 1999 (preklepy opravené 11. februára 2013)

Tento text je iba pracovný, neoficiálny.

* Žalmy sú číslované podľa gréckeho žaltára (LXX).